

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

FMA

FINANSDEPARTEMENTET

06. APR. 2004,

Saksnr.

03,2333-37

Arkivnr.

414.21

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
03/2333 FM AnL
02/4554

Vår ref.
2004/01461 U-A BUL/ero

Dato
05.04.2004

Høring – Utkast til endringer i lov om revisjon og revisorer (revisorloven) samt forskrift om revisjon og revisorer (revisorforskriften)

Justisdepartementet viser til Finansdepartementets brev av 20. januar og 17. februar 2004.

Vi har følgende merknader:

1. Om foreslåtte endringer i revisorloven og revisorforskriften i Finansdepartementets brev av 20. januar 2004

Kredittilsynet foreslår at det i revisorloven § 4-5 tas inn en hjemmel til å gi forskrifter til "utfylling og gjennomføring av denne paragraf". I Kredittilsynets oversendelsesbrev 19. desember 2003 til Finansdepartementet heter det at tilsynet på det nåværende tidspunkt ikke har funnet grunn til å fremme forslag om en forskriftshjemmel til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i hele kapittel 4 i revisorloven. Det bør være et ledende synspunkt at forskriftshjemler ikke utformes mer omfattende enn nødvendig. Etter vårt syn kan det imidlertid spørres om ordlyden i den foreslåtte forskriftshjemmelen fullt ut dekker samtlige av de forskriftsbestemmelsene Kredittilsynet gjør fremlegg om. Enkelte av de foreslåtte bestemmelsene kan like gjerne betraktes som utfylling og gjennomføring av andre bestemmelsen i revisorloven kapittel 4, så som §§ 4-1 første ledd, 4-4 og 4-6. Etter vårt syn bør en derfor vurdere å utvide forskriftshjemmelen til å gjelde kapittel 4 generelt. At Kredittilsynet på det nåværende tidspunkt ikke vil ønske å benytte all den kompetanse som vil ligge i en slik forskriftshjemmel, er en annen sak.

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 42

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org. nr.: 972 417 831

Plan- og
administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 95 34

Saksbehandler
Bård Uleberg
22 24 51 40

Når det gjelder de konkrete forslagene til forskriftsbestemmelser, vil vi bemerke at flere av disse er relativt omfattende og skjønnsmessig formulert, og at det således kan være vanskelig etter ordlyden å avgjøre hvilke forhold som omfattes. Etter vårt syn bør en vurdere å gi en del av bestemmelsene en noe mer presis formulering. Det at overtredelse av forskriftens bestemmelser vil være straffbart etter revisorloven § 9-3, taler etter vårt syn for dette. Vi har i det følgende knyttet noen kommentarer til enkelte av de bestemmelser som bør gis en noe mer presis formulering:

Forslaget til § 4-6 i forskriften setter forbud mot at revisor "... *over tid* utfører rådgivnings- eller andre tjenester på en slik måte at tjenestene erstatter manglende kapasitet....hos den revisjonspliktige...". Det vil være vanskelig både for revisor å etterleve og for Kredittilsynet å håndheve en så vidt vag bestemmelse. Hvis poenget er å unngå at revisorer erstatter øvrige i bedriften, kunne man begrense varigheten av revisors oppdrag til den tid som med rimelighet må til for å skaffe annen kvalifisert bistand. Dette ville dekke behovet for revisorbistand på det aktuelle området, og dessuten klart begrense varigheten for revisors bistand.

Forslaget til § 4-7 i forskriften sier neppe mer enn det helt selvsagte, og er dessuten utformet på en måte som gjør det vanskelig å se at den har noen rettslig betydning. Det foreslås at bestemmelsen utformes som en forbudsregel, på samme måte som forslaget til § 4-6.

Forslaget til § 4-8 første ledd annet punktum krever at revisors uavhengighets- og objektivitetsvurdering av seg selv skal kunne dokumenteres. Hvis en hver dokumentasjon er tilstrekkelig, slik forskriften legger opp til, vil det kunne være fristende for revisor å ta lett på denne plikten. Normalt vil jo da en påstand om at vurderingen er foretatt, være tilstrekkelig. Man bør vurdere å kreve at revisor på tidspunktet for vurderingen gjør dette skriftlig. Det samme gjelder for tredje ledd.

Tredje ledd har formuleringen hvis det "...oppstår forhold som *kan ha betydning* for revisors uavhengighet og objektivitet...". Man bør vurdere å bruke formuleringen "...*egnet til å påvirke* revisors uavhengighet og objektivitet...". Denne formuleringen antas å være noe strengere, og den er dessuten i samsvar med formuleringen i revisorloven § 4-5 første ledd og med ordbruken i forskriften for øvrig.

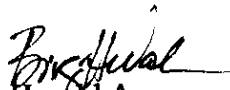
Det synes generelt å være liten konsistens i ordbruken i forskriftsforslaget som gjelder revisors uavhengighet og objektivitet. I forslaget til § 4-5 første ledd i forskriften står at revisor ikke skal opptre "...slik at han *kan bli oppfattet å ivareta*....". Her trekkes en ekstern vurdering inn. Det er et spørsmål om det her legges en begrensning på revisors mulighet til å ta oppdrag som ikke er hjemlet i revisorloven § 4-5. Det er videre noe uklart hvilket forhold den aktuelle formuleringen har til "...funksjoner som *reelt sett* er en del av...", se forslaget til forskrift § 4-5 første ledd. Gode grunner kan imidlertid tale for å knytte kravene til revisors objektivitet til en slik ekstern vurdering, slik dette er

gjort med blant annet reglene om habilitet i forvaltningsloven § 6 annet ledd. I så fall er det imidlertid et spørsmål om revisorloven § 4-5 må endres.

**2. Om foreslått endring i revisorloven § 5-6 om revisjonsberetningen i
Finansdepartementets brev av 17. februar 2004**

Justisdepartementet er positiv til endringsforslaget. Den foreslåtte endringen antas å skjerpe plikten for den regnskapspliktige til å utarbeide, og for revisor til å godkjenne, regnskaper som gir et faktisk bilde av selskapets finansielle stilling og resultat.

Med hilsen

for Harald Aass
seniorrådgiver

Bård Uleberg
førstekonsulent